ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЮ НАВЧАННЯ І ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ УМСА

Ткаченко О.В., Федотенкова Н.М., Шарлай Н.М.

Українська медична стоматологічна академія

Висвітлено питання етнопедагогіки і компенсаторної педагогіки як наук та індивідуалізації навчання. Підкреслено важливість урахування деяких типологічних аспектів особистості в навчальному процесі, розкрито актуальні проблеми студентів факультету підготовки іноземних студентів УМСА.

Ключові слова: типології, індивідуалізація навчання, етнопедагогіка, студенти-іноземці.

The article is devoted to ethnic pedagogy and compensatory pedagogy questions as sciences, individualization of study. The importance of taking into account some typological aspects of the personality in the educational process is emphasized, some problems of students of the Faculty of Foreign Students Training UMSA are revealed.

Keywords: typologies, study individualization, ethnic pedagogy, students-foreigners.

У наш час педагогічний процес неможливий без індивідуалізації навчання, яка є одним із важливих факторів підвищення якості освіти. У науці розвинувся такий напрям як етнопедагогіка, якому приділяється пильна увага, зокрема в Білорусі [1], Башкирії [5], Казахстані [6; 9], Австралії [7]. Шведські вчені вивчають «компенсаторну педагогіку» – стратегію управління соціальними й етнічними відмінностями, зокрема групи депривації, у тому числі й студентів етнічних меншин, які навчаються серед студентів іншого етносу [11]. Відомо, що професійна компетентність неможлива без якісної етнопедагогічної підготовки майбутніх учителів (викладачів) для використання їхнього етнокультурного потенціалу з метою підвищення ефективності навчально-виховного процесу [4]. Безумовно, етнопедагогіка найтіснішим чином пов'язана з проблемами не тільки загальнолюдських, а й національних цінностей, оскільки на формування особистості впливають географічні [10; 12], історичні й соціально-економічні умови, яким належить неоціненний внесок у формування своєрідності обрядів, національних традицій і звичаїв [2].

Виховання терпимості, етнічної толерантності досягається вихованням у сім'ї і самовихованням. Відповідно до Декларації принципів терпимості, яка була прийнята і проголошена 16 листопада 1995 року країнами-членами ООН із питань освіти, науки і культури, саме виховання становить собою найефективніший засіб запобігання нетерпимості [3], і ця проблема дуже важлива в ЗВО, де навчаються студенти-іноземці. Це питання спілкування між студентами з різних країн і навіть частин країни і спілкування викладача зі студентами. Доцільно формувати більше груп, де навчаються студенти з однієї країни або студенти, які розуміють одну мову. Так, студентам із Марокко і Тунісу легше навчатися, коли даються французькою мовою хоча б основні поняття теми, якщо не відеоматеріал і не матеріал заняття повністю. На жаль, багато доводиться подавати в електронному вигляді на флеш-пам’ять і в соцмережах, тому що у франкомовних групах навчаються студенти з Йорданії, Узбекистану й інших країн. У навчальній практиці за два останні роки, коли стали використовувати цей досвід, траплялися групи, де допомагала двомовність із поясненням або хоча б опорними схемами на дошці, в інших групах студенти, які не розуміли французьку мову, були категорично проти. Студенти з Марокко і Тунісу хотіли б навчатися окремо й отримувати матеріали французькою мовою хоча б у тих небагатьох викладачів, які можуть це зробити. Інший аспект: разом навчаються студенти з країн, між якими недружні політичні відносини, що супроводжується з'ясуванням стосунків і поза навчальним процесом, і під час нього. Потребують також вирішення питання мови навчання іноземних студентів, гендерні проблеми, наявність літератури арабською мовою.

Етнічний і гендерний типологічні аспекти – не єдині, які слід брати до уваги під час навчального процесу. Так, доцільно враховувти індивідуальний профіль міжпівкульної асиметрії. Лівші погано виконують або взагалі не виконують тестові завдання через домінанту в них правої півкулі, яка володіє симультантним, цілісним способом обробки інформації, що не дозволяє знаходити і виділяти головне, єдине чи кілька правильних рішень. Оцінюючи таких студентів, краще брати до уваги усну відповідь, хоча багато з них сором'язливі й іноді не наважуються усно відповідати перед аудиторією. У таких випадках акцент робимо на письмове опитування чи усне опитування студента в порожній аудиторії. Таким студентам у оформленні конспектів рекомендуємо використання кількох ручок, кольорових маркерів для виділення теми і головних моментів викладеного матеріалу, враховуючи фізіологічні механізми роботи домінантної півкулі й образне мислення. Данські вчені вважають, що якщо етнічна меншість школярів перебуває в кімнаті, яка підлаштована під етнічну групу більшості школярів у ній, то виникають проблеми інтерналізуючої поведінки, що становить собою один із крайніх варіантів порушення інтернального локусу контролю [8].

Пропозиції:

1. При наповненні іноземних груп ураховувати етнічні, мовні та гендерні аспекти.
2. Свідомо використовувати врахування типологій студентів у освітньому процесі.
3. Закупити хоча б мінімум медичної літератури французькою, арабською, фарсі в бібліотеку УМСА.
4. Збільшити кількість точок у академії, де студентам-іноземцям можна придбати навчальну літературу.
6. Деканату факультету підготовки іноземних студентів і кураторам груп інтенсифікувати роботу з виховання етнічної та гендерної толерантності студентів.

Список використаної літератури

1. Болбас В.С. О понятиях и терминах этнопедагогики /В.С.Болбас //Педагогика.–2001.–№4.–С.41-45.
2. Волков Г.Н. Этнопедагогика / Г.Н. Волков.– М., 1999.–С.3-15.
3. Мичурин А.В. Воспитание толерантной личности /А.В.Мичурин // Современная этнопедагогика: проблемы и перспективы развития //Материалы межрегион. науч.-практ. конф. молодых учёных. –Уфа: РИО РУНМЦ МО РБ, 2010. – С.115-118.
4. Сластёнин В.А. Этнопедагогическая культура учителя /В.А.Сластёнин, В.А.Николаев //Магистр.–2000.–№3.– С.20-34.

5. Современная этнопедагогика: проблемы и перспективы развития; под ред. И.З.Мултанмуротова // Материалы межрегион. науч.-практ. конф. молодых учёных. –Уфа: РИО РУНМЦ МО РБ, 2010.–208 с.
6. Akhmetova S. The Ethnopedagogics of Kazakhstan: the Formation and Development /S.Akhmetova //World Applied Sciences Journal.–2014.–Vol.29, N.8.–P.1050-1054.
7. Ethnopedagogy: Culturally Contextualised Learning and Teaching as an Agent of Change: Action, Criticism & Theory for Music Education /Ed. By W.Bowman.– Sydney: Peter Dunbar-Hall, 2009. –Vol.8, N.2. –P.61-78.
8. Geerlings J. Teaching in ethnically diverse classrooms: Examining individual differences in teacher self-efficacy /J.Geerlings, J.Thijs, M.Verkuvten // J. Sch. Psychol. –2018 Apr. –N.67. –P.134-147.
9. Kozakhmetova K. Ethnic Pedagogy as an Integrative, Developing Branch of Pedagogy /K.Kozakhmetova, B.Ortayev, S.Kaliyeva, R.Utaliyeva, G.Jonissova // Mediterranean Journal of Social Sciences. –2015 Jan. –Vol.6, N.1, S.1. –P.612-619.
10. Mok S.Y. The Relationship between Ethnic Classroom Composition and Turkish-Origin and German Students' Reading Performance and Sense of Belonging /S.Y.Mok, S.E.Martiny, I.H.Gleibs, M.M.Keller, L.Froehlich //Front Psychol. –2016. –N.7. – P.1071.
11. Möller A. What is compensatory pedagogy trying to compensate for? Compensatory strategies and the ethnic "other" /A. Möller //Issues in Educational Research. –2012. –Vol.22, N.1. –P.60-78.
12. Trigwell J. Parental views of children's physical activity: a qualitative study with parents from multi-ethnic backgrounds living in England /J.Trigwell, R.C.Murphy, N.T.Cable, G.Strattoon, P.M.Watson //BMC Public Health. –2015. –N.15. –P.1005.

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Торонченко О.М., М'якінькова Л.О.

Українська медична стоматологічна академія

Наведено результати дослідження процесу і можливості впровадження сучасних міжнародних стандартів управління якістю серії ДСТУ ISO 9000 у медичні ЗВО України. Автори доводять, що це дозволить створити якісний освітній простір, оптимізувати контроль якості роботи вишу і підвищить мотивування науково-педагогічних працівників на результативну і якісну роботу.

Ключові слова: вища медична освіта, якість освіти, система стандартів управління якістю, стандарти серії ДСТУ ISO 9000, стандарти вищої освіти.

The results of the study of the process and the possibility of introducing modern international quality management standards of the DSTU series ISO 9000 in the higher medical educational institutions of Ukraine have resulted in the article. This will create high-quality educational space, optimize the quality control of higher education and increase the motivation of scientific and pedagogical workers for productive and qualitative work.

Keywords: medical higher education, quality of education, quality management system standards, standards of the DSTU ISO 9000 series, higher education standards.

Постановка проблеми

Політика в галузі якості медичних ЗВО має сприяти стійкому економічному зростанню і посиленню ролі України як європейської держави на основі задоволення потреб суспільства у висококваліфікованих спеціалістах на рівні, якого вимагає вітчизняне і світове співтовариство [1].

Відповідно до Закону України якість вищої освіти – це відповідність результатів навчання вимогам, установленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг. Якість освітньої діяльності – це рівень організації освітнього процесу в закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти і сприяє створенню нових знань [2]. Якість освіти лежить у основі забезпечення і підвищення якості життя населення як провідної мети існування будь-якої держави у XXI ст.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати впровадження сучасних міжнародних стандартів управління якістю в діяльність медичних ЗВО України.

Виклад основного матеріалу

Відомо, що основні принципи діяльності сучасного медичного вишу такі:

– підготовка конкурентоспроможних фахівців на основі компетентнісного підходу;

– формування системи менеджменту якості, забезпечення й підтримки високої якості технологічних процесів ЗВО і якості підготовки фахівців;

– інтеграція в міжнародний освітній простір, виконання спільних освітніх, наукових, лікувальних та інноваційних проектів і програм;

– упровадження відповідно до вимог Болонської декларації освітніх програм міжнародного рівня шляхом удосконалення наявних технологій навчання і реалізації додаткових освітніх програм;

– безперервне вдосконалення кваліфікації всіх співробітників, що випереджає впровадження передових освітніх та інформаційних технологій, розширення мережі клінічних і освітніх баз та технологічне вдосконалення наявних лікувально-педагогічних комплексів;

– розвиток інноваційної діяльності та досягнення стійкого економічного розвитку ЗВО;

– підвищення якості умов навчання і праці співробітників вишу з достатнім забезпеченням інтелектуально-інформаційними ресурсами на основі економічного розвитку;

– посилення провідної ролі керівництва ЗВО і регламентація відповідальності всіх співробітників за якість освіти [1;4].

В умовах сучасної глобалізації та високої міжнародної конкуренції політика в галузі якості в медичних ЗВО має реалізуватися за рахунок ефективного функціонування системи управління якістю. Система управління якіс-